

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Польська філологія»

на тему:

Світ історичної реальності в романі Болеслава Пруса «Фараон»

Студента групи Сл(пол)06-21

факультету східної і слов'янської філології

денної форми здобуття освіти

Освітньої програми:

035.033 слов'янські мови та література

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.033

Слов'янські мови

та літератури (переклад включно)

перша – польська

Вишневського Вадима Анатолійовича

Науковий керівник:

Клеофастова Т.В.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023 рік

Зміст

Вступ.....	2
1.сторичні передумови написання роману "Фараон"	
1.1. Стародавній Єгипет: історія та культура.....	3
1.2. Болеслав Прус: життєпис та творчість.....	4
2.Світ історичної реальності в романі "Фараон"	
2.1. Релігійні обряди та міфологія стародавнього Єгипту.	5
2.2. Соціальна ієрархія в країні фараонів.....	6
2.3. Економічні зв'язки та торгівля в Давньому Єгипті...	7
3.Конфлікти та протиріччя в світі "Фараона"	
3.1. Політичні боротьби та війни в країні фараонів.....	8
3.2. Конфлікт між давньоєгипетською релігією та іншими релігіями.....	9
4.Відтворення світу історичної реальності в романі	
4.1. Відтворення культурної та соціальної ідентичності..	10
4.2. Відтворення історичних подій та персонажів.....	11
4.3. Відтворення мови та стилю.....	12
Висновок	

Вступ

Роман "Фараон" Болеслава Пруса - це визначний твір польської літератури, який заслуговує на увагу в дослідженні світу історичної реальності. Описуючи життя стародавнього Єгипту, автор звертає увагу на різні аспекти життя цієї великої цивілізації, від релігійних обрядів та міфології до соціальної ієрархії та економічних зв'язків.

У даній курсовій роботі ми дослідимо світ історичної реальності, який зображений в романі "Фараон". Ми розглянемо основні аспекти життя стародавнього Єгипту, які описані в творі, та визначимо, як ці аспекти були відтворені в романі.

Актуальність. Роман Болеслава Пруса «Фараон» вважається визначним твором польської літератури і актуальний як з точки зору його історичного контексту, так і з точки зору позачасових тем. Ось деякі моменти щодо його актуальності:

Історичне значення. Дії у творі розгортаються в стародавньому Єгипті за правління Рамзеса XIII. У романі яскраво зображено політичний і соціальний ландшафт того часу, в тому числі ієрархію влади, роль релігії та життя простих людей. Таким чином, роман актуальний для вивчення стародавньої історії та культури.

Дослідження позачасових тем. В романі досліджується теми, які все ще актуальні сьогодні, такі як боротьба за владу, стосунки між правителями та їхніми підданими, важливість релігії та пошуки сенсу життя. Роман пропонує розуміння людської природи, яке є універсальним і позачасовим.

Літературні заслуги. Роман «Фараон» широко вважається одним із найвидатніших творів польської літератури. Складний сюжет, нюанси характерів і багата деталізація зробили роман класикою світової літератури. Його літературні переваги продовжують робити його актуальним для читачів сьогодні.

Вплив на польську культуру. Роман був адаптований для кіно, телебачення та сцени, а його теми та персонажі продовжують надихати художників і письменників. Популярність і вплив роману в Польщі зробили його культурним пробним каменем для поколінь поляків.

Об'єктом дослідження є роман Болеслава Пруса «Фараон».

В Романі Болеслава Пруса «Фараон» є побут і культура Стародавнього Єгипту за часів правління фараона Рамзеса XIII. Роман детально описує соціальний, політичний і релігійний ландшафт стародавнього Єгипту, досліджуючи такі теми, як влада, релігія, роль правлячого класу та боротьба простих людей. Розповідь Пруса заглиблюється в тонкощі давньоєгипетського суспільства, описуючи ієрархічні структури, ритуали, звичаї та повсякденне життя його людей. Таким чином, роман забезпечує багате та складне зображення культури та суспільства Стародавнього Єгипту, пропонуючи розуміння людських умов, які все ще актуальні сьогодні. Загалом «Фараон» є цінним джерелом для дослідників, які цікавляться вивченням стародавньої історії, культури та суспільства.

Предметом дослідження Роману Болеслава Пруса «Фараон» є стан людини та прагнення до влади та сенсу життя. Через історію Рамзеса XIII роман досліджує природу влади та виклики, які з нею пов'язані. Рамзес намагається зберегти владу всупереч політичним інтригам, релігійним конфліктам і суспільним заворушенням. Роман також досліджує людське прагнення до сенсу та мети, оскільки Рамзес шукає відповіді на фундаментальні питання існування. Крім того, роман описує життя звичайних людей у Стародавньому Єгипті, висвітлюючи їх боротьбу та перемоги, а також складні соціальні та культурні системи, які сформували їхні життя. Загалом предметом дослідження у «Фараоні» є людський досвід у всій його складності.

мета роботи. Проаналізувати історичний та культурний контекст Стародавнього Єгипту, зображений у романі, та оцінити точність і достовірність зображення.

Дослідити теми влади, релігії та політики в романі та дослідити, як ці теми розвиваються в історії.

Оцінити розвиток персонажів у романі, проаналізувати мотивацію та вчинки головних героїв, у тому числі головного героя Рамзеса XIII.

Вивчити літературні прийоми, використані Прусом у романі, такі як використання символізму, передчуття та іронії.

Порівняти та порівняти роман «Фараон» з іншими творами історичної белетристики або з іншими творами Болеслава Пруса.

Оцінити вплив «Фараона» на польську літературу та культуру, проаналізувати його місце в літературному каноні.

Загалом мета роботи над романом «Фараон» Болеслава Пруса — поглибити наше розуміння та оцінку цього класичного твору польської літератури, досліджуючи його теми, героїв, літературні прийоми та історичний контекст.

Методи, які використовувалися в нашій курсовій роботі:

- спостереження
- порівняння
- узагальнення
- синтез
- аналіз

Структурно робота Зміст вступ 4 розділи висновок та список літератури

1. Історичні передумови написання роману "Фараон"

1.1. Стародавній Єгипет: історія та культура

Стародавній Єгипет, що охоплює понад три тисячоліття, займає важливе місце в історії людства та продовжує захоплювати уяву людей у всьому світі. Ця цивілізація процвітала приблизно з 3100 р. до н.е. до 30 р. до н.е., коли її зрештою завоювала Римська імперія. Протягом усього свого існування Стародавній Єгипет утвердився як могутня та впливова цивілізація, ставши передовою цивілізацією в Африці та залишивши тривалий вплив на світову історію.

Культура Стародавнього Єгипту характеризувалася своєю самобутністю та складністю, що видно з різних аспектів повсякденного життя, мистецтва та систем вірувань. Єгипетська архітектура, наприклад, відома своїми монументальними спорудами, такими як піраміди, храми та гробниці. Ці споруди, побудовані з точністю та величчю, служили архітектурними дивами та релігійними місцями. З іншого боку, єгипетська скульптура часто зображувала богів, фараонів і важливих фігур, використовуючи комбінацію символічних і реалістичних зображень.

Релігія відігравала центральну роль у культурі. У єгиптян була політеїстична система вірувань із пантеоном богів і богинь, які впливали на різні аспекти життя. Ра, бог сонця, вважався творцем всесвіту і правителем богів. Осіріс, бог воскресіння та потойбічного життя, мав величезне значення в системі вірувань, оскільки він символізував цикл життя, смерті та відродження. Ісіду, богиню материнства й родючості, шанували за її захисні та піклувальні якості. Гор, бог війни та царювання, асоціювався з фараонами та їхнім божественним правом на правління.

Одним із помітних аспектів єгипетської культури був наголос на ритуалах загробного життя. Єгиптяни вірили в існування загробного життя і в те, що душа людини після смерті подорожуватиме у світ мертвих. У загробному житті померлих постане перед судом у Залі Маат, де їхнє серце буде зважено проти пера Маат, богині правди та справедливості. Якби серце було легким, символізуючи добродієсне життя, людина підносилася б у царство богів. Однак, якщо на серці було важко через несправедливість, вони були б передані у світ мертвих.

Стародавній Єгипет характеризувався високоцентралізованою державою з фараоном на чолі. Фараон був не тільки політичним лідером, але й мав величезне релігійне значення, вважаючись живим богом на Землі. Влада фараона була абсолютною, і вони контролювали всі аспекти єгипетського суспільства, включаючи політику, адміністрацію та релігію. Фараони були оточені добре розвинутою бюрократією та елітним класом, який підтримував і підтримував їх правління.

Історичну та культурну спадщину Стародавнього Єгипту продовжують вивчати й захоплюватися й сьогодні. Його досягнення в архітектурі, інженерії, сільському господарстві та системах писемності заклали основу для майбутніх цивілізацій. Захоплення таємницями Стародавнього Єгипту зберігається, оскільки вчені та археологи відкривають нове розуміння його багатой історії та культурної спадщини.

1.2. Болеслав Прус: життєпис та творчість

Болеслав Прус, справжнє ім'я якого Олександр Головацький, народився 20 серпня 1847 року в Грубешові, Польща. Він походив з бідної шляхетської родини і рано осиротів. Його виховувала тітка, а згодом брат Леон Гловацький. Під час навчання у середній школі брат Леон вмовив його взяти участь у польському повстанні 1863-1864 років, русі, який мав на меті

досягнення національної незалежності Польщі та скасування феодальної системи. Прус був поранений і провів деякий час під арештом у Любліні. Протягом усього свого життя Прус рефлексував над травматичним досвідом повстання, зміст якого є зрозумілим і не потребує додаткових пояснень.

У цей період Прус мав широке коло інтересів. Він читав книги з економіки, психології, історії та філософії, захоплювався працями російського фізіолога І. Сеченова та живописом. У 1872 році почав публікувати гуморески у варшавських журналах "Муха" та "Шпильки" під назвою "Соціальні нариси". 1890 року Прус вважав свої ранні літературні твори "дурними жартами", які він писав, щоб заробити гроші. Однак він послідовно включав гумор у багато своїх пізніших творів як засіб розуміння і зображення дійсності. Прус демонстрував свою майстерність сатирика, регулярно публікуючи фейлетони в таких газетах, як "Варшавський кур'єр" (1875-1887) та "Щоденний кур'єр" (1887-1901), а також писав публіцистичні статті для преси, такі як "Що таке соціалізм як економічна система?" та "Начерк програми в контексті розвитку суспільства". На світогляд та естетичні принципи Пруса великий вплив мали ідеї варшавського позитивізму часів суспільно-політичної боротьби між консервативною шляхтою та ліберальними буржуазно-поміщицькими колами. Прус вірив у польський позитивізм і вважав, що для покращення життя в Польщі потрібно розвивати економіку, пристосовуватися до нових умов, вірити в прогрес та освіту. Він пропонував зосередитися на виплаті державних боргів, обмежити потреби і запити, розвивати сільське господарство і промисловість. Він відкидав будь-які революційні рішення для оновлення суспільства. На основі цього підходу Пруса-художник розробив реалістичний метод, який передбачає аналіз і критичне осмислення звичайних суспільних відносин.

У творчості Пруса можна виокремити декілька етапів реалістичного методу: кілька оповідань 1872-1877 років ("Мешканець горища", "Палац і халупа", "Святвечір", "Село і місто", "Прокляте щастя") - це соціальні "романи з тезою", написані цілеспрямовано, з тенденційною утилітарністю, під

впливом позитивістських ідей. Ці оповідання цілеспрямовано написані в тенденційній, утилітарній і дидактичній манері, як результат прямого впливу позитивістських ідей. Автор демонструє рішучу позицію проти соціальної несправедливості, захищаючи і висловлюючись на захист пригноблених і скривджених. Він ділить персонажів на позитивні та негативні категорії, використовує авторські пояснення та повчальні настанови, апелює до читача. У своїх романах 1878-1884 років (таких як "Зворотна хвиля" 1880 року та "Катеринка" 1880 року) Прус відійшов від своїх позитивістських тенденцій і віддав перевагу об'єктивності, наголошуючи на правдивому зображенні типових персонажів у типових ситуаціях". В оповіданнях автора часто фігурують персонажі з нижчих соціальних класів, таких як міська біднота та робітники. Ці персонажі, серед яких муляр Якуб ("Мешканець горища"), сироти Ясь і Паньківка ("Сирітська доля"), будівельник Михалко ("Михалко"), змальовані автором зі щирою симпатією. Оповідання про дітей у творах Пруса "Аптек", "Гріхи дитинства", "Анелка", "Пригоди Стаса" цікаві тим, що заглиблюються в дитяче світосприйняття та психологію. Крім того, згадують знамените оповідання Пруса "Плацовка", написане в 1885 році, в якому йдеться про селянина Слимака в часи, коли поширення буржуазних відносин в аграрному секторі зробило селянське питання особливо значущим. Майстерність письменника-реаліста вдосконалювалася в міру того, як він змальовував людські характери з усім спектром складностей у їхніх різноманітних властивостях і якостях. Оповідання та романи Пруса цього періоду свідчать про те, що у своїх поглядах він залишався послідовником варшавського позитивізму.

Письменник зазначає, що від Пруса очікували переходу від написання творів у малому жанрі до дослідження ширших тем і створення епічного твору, який міг би ефективно зобразити суспільне життя, стосунки та поведінку кількох поколінь. Прус зміг досягти цього завдяки створенню соціально-

психологічного роману "Лялька" у 1887-1889 роках, який вважається головним досягненням польської реалістичної літератури 19 століття.

У центрі роману - Станіслав Вокульський, який стикається з моральною дилемою капіталіста. Він намагається примиритися з ідеалами своїх молодих років, коли він прагнув служити народу і вести його до соціальних і революційних реформ. Самогубство героя спричинене його коханням до Ізабелли, жінки з вищого світу, яка не відповідає йому взаємністю. М. Домбровська оцінила "Ляльку" як перший польський прозовий твір про кохання, що демонструє велику силу, пристрасть і вражаюче розуміння емоцій. Авторка написала про кохання з мужнім, економічним і неперебільшеним підходом, що нагадує стиль Стендаля". Книга "Поневолені жінки" (Eman-surantki, 1890-1893) розповідає історію Мацеї Бжеської, молодій вчительки, яка переживає кризу ідентичності в Пруссії своєї епохи. У книзі поєднано вражаючу оповідь, достовірне зображення та глибокий психологічний портрет.

Інтерес Пруса до Стародавнього Єгипту вилився в історико-філософський роман "Фараон" (1896), який здивував сучасників своїм відходом від звичної манери письма. Хоча письменник і раніше демонстрував інтерес до історії цієї країни в таких роботах, як "Легенди Стародавнього Єгипту" Пруса 1888 року, джерелами для роману були виключно історичні праці. Серед них - праці французького єгиптолога Г. Масперо, "Історія Стародавнього Єгипту" Ж. Жайле та "Історія інтелектуального розвитку Європи" американського вченого Дрейлера. За словами Пруса, тема його роману охоплює три фактори: народ, фараон і жерці, а також гармонію і боротьбу між ними. Сюжет роману розгортається навколо боротьби за владу між жерцями і молодим фараоном Рамзесом XIII, яка в кінцевому підсумку призводить до загибелі Рамзеса XIII. Пруст продовжує підтримувати позитивістську концепцію, згідно з якою різні класи можуть працювати разом у державі, де процвітання народу визначає загальний добробут. Він наводить приклад Стародавнього Єгипту, де люди працювали, фараон правив, а жерці будували

плани. Роман Пруса включає традиційні елементи історичних романів, такі як авантюрний сюжет і барвисті описи історії та місцевості, але водночас вводить і нові елементи: на швидкість розвитку сюжету не впливає романтична фабула. Натомість автор включає історичні елементи, щоб звернутися до сучасних соціально-політичних проблем, зокрема, перетину особистого досвіду та ширших історичних подій. Книга "Фараон" відіграла значну роль у становленні жанру реалістичного роману в польській літературі. За словами Г. Каркевича, вона навіть вплинула на появу історичних романів, таких як "Петро Великий" О. Толстого або "Генріх IV" Г. Манна. Крім того, навіть у романі "Діти" (Dzieci, 1908) простежуються сліди позитивізму, написаному після поразки російської революції 1905 р. Згідно з романом "Зміни" (Przemiany, 1911), Прус розглядав революційні дії молодих людей як нерозумні та незрілі "дитячі" витівки. Головний герой книги, Дмитро Пермський, - російський студент-соціаліст. Прус визнаний однією з ключових фігур у розвитку критичного реалізму в польській літературі 19 століття.

2. Світ історичної реальності в романі "Фараон"

2.1 Релігійні обряди та міфологія стародавнього Єгипту

Одним із центральних божеств єгипетської міфології є Амон-Ра, бог сонця й родючості. У творі «Фараон» Амон-Ра зображений як верховний бог, і йому поклоняються величезні храмові комплекси. Його видатність підкреслює величезний вплив цього божества в релігійній і культурній тканині Стародавнього Єгипту. Крім того, автор згадує інших богів і богинь, таких як Ісіда, Осіріс, Сет та багато інших, збагачуючи розповідь різноманітним пантеоном божеств.

Значне місце в романі займають і релігійні ритуали. Наприклад, у книзі розповідається про складні ритуали, пов'язані з підготовкою та виконанням поховань фараонів. У цих церемоніях брали участь жерці, які відповідали за проведення ритуалів, щоб направляти душу померлого фараона в загробне життя. Включення Прусом цих ритуалів дає читачам можливість зрозуміти складні й дуже ритуальні практики, пов'язані зі смертю та загробним життям у Єгипті.

Також згадуються різні міфи та легенди, пов'язані з єгипетською міфологією. Одним із прикладів є легенда про Сета та Осіріса, яка досліджує вічну боротьбу між добром і злом. Включаючи такі міфи, Прус переплітає розповідь із позачасовими темами та архетипними конфліктами, пропонуючи читачам глибше зрозуміти єгипетський світогляд і систему вірувань.

Підсумовуючи, релігійні ритуали та міфологія Стародавнього Єгипту є невід'ємною частиною зображення історичної дійсності в творі. Вони не тільки підвищують автентичність і реалістичність історії, але й дають цінну інформацію про культуру, вірування та історію Єгипту. Вплітаючи ці елементи в розповідь, Прус запрошує читачів дослідити складний і захоплюючий світ давньоєгипетських релігійних практик і міфологічних оповідей.

2.2. Соціальна ієрархія в країні фараонів

У романі Болеслава Пруса складна соціальна ієрархія Стародавнього Єгипту є вирішальним тлом, занурюючи читачів у хитросплетіння тогочасного суспільства. Ця ієрархічна структура була побудована на близькості до фараона, який виконував кілька ролей правителя, верховного жерця і навіть божества.

На вершині ієрархії стояв фараон і його найближчі родичі. Вони користувалися абсолютною владою і викликали величезну повагу в країні. Як божественний правитель, влада фараона поширювалася на всі аспекти єгипетського життя. Під фараоном стояли високопосадовці, в тому числі номархи, які керували окремими регіонами, і скарбник, відповідальний за управління фінансами королівства.

Наступний рівень в ієрархії складався з жерців, які відігравали важливу роль у релігійному та культурному житті Стародавнього Єгипту. Вони проводили складні ритуали, підтримували храми та виступали посередниками між людьми та богами. Священики користувалися значним впливом і їх шанували за їхні духовні знання та практику.

Слідом за жерцями йшли воєначальники та керівники виробництва. Воєначальники керували армією, забезпечуючи оборону та безпеку країни, а керівники виробництва відповідали за ефективне функціонування різних галузей економіки, зокрема сільського господарства, промисловості та торгівлі. Ці люди відіграли вирішальну роль у підтримці процвітання та стабільності королівства.

Далі за ієрархією йшли ремісники і купці, які займалися виробництвом і торгівлею. Ремісники, які володіли різними ремеслами та ремеслами, створювали вишукані витвори мистецтва та сприяли технічному прогресу того часу. З іншого боку, купці сприяли торгівлі в Єгипті та з іншими цивілізаціями, сприяючи економічному зростанню королівства.

На нижчому щаблі соціальної ієрархії перебували раби, які становили більшість населення. Раби вважалися власністю фараона та його родини, а їхня праця використовувалася в різних галузях, включаючи сільське господарство, будівництво та домашнє обслуговування. Відсутність у них

соціального статусу та свободи означала, що вони перебували на дні суспільства, підкоряючись волі своїх власників.

У романі «Фараон» дуже детально й точно змальовує цю ієрархічну структуру. Головний герой, фараон Рамзес XIII, бореться з труднощами, які виникають у його боротьбі знайти своє законне місце в цьому суспільному порядку. У романі досліджується, як взаємодія між різними рівнями ієрархії формує життя героїв та їх прагнення до влади, визнання та особистої реалізації.

Представляючи соціальну ієрархію Стародавнього Єгипту так глибоко, Прус не тільки підвищує автентичність і реалістичність оповіді, але й забезпечує читачам глибше розуміння динаміки та складності єгипетського суспільства в ту епоху.

2.3. Економічні зв'язки та торгівля в Давньому

Економічні відносини та торгівля відігравали вирішальну роль у давньоєгипетській цивілізації, сприяючи її процвітанню та культурному обміну. Єгипет володів багатими ресурсами, включаючи родючу землю, доступ до води та ліс, що сприяло розвитку землеробства та тваринництва. Єгиптяни вирізнялися як вправні ремісники, створюючи широкий спектр виробів, таких як ретельно вишиті тканини, складно розроблена кераміка, вишукані золоті та срібні прикраси, а також інші предмети розкоші.

Величезне значення для економіки Єгипту мала торгівля. Величезні каравани перетинали країну, сприяючи торгівлі всередині Єгипту та виходячи за його межі. Єгиптяни вели торгівлю з різними народами, включаючи Фінікію, Крит, Кіпр, Міной та Нубію. Вони експортували товари першої необхідності, такі як хліб, зерно, лляні тканини, меблі, косметику, ароматичні смоли та інші продукти. Натомість Єгипет отримав цінні ресурси, такі як мідь, дерево,

слонова кістка, чорне дерево та інші екзотичні матеріали, які були недоступні в його межах.

У романі яскраво змальовано світ торговельно-економічних відносин Стародавнього Єгипту. Описується грандіозна торгова виставка, організована на честь коронації фараона Рамзеса XIII. Ця подія демонструє величезну кількість товарів з різних куточків світу, включаючи вишукані тканини, складні ювелірні вироби, делікатний скляний посуд та інші екзотичні товари. У цьому епізоді Прус ретельно описує заплутані торговельні переговори та взаємодії, які відбуваються, пропонуючи читачам зрозуміти жваву економічну діяльність і комерційні обміни того часу.

Включаючи це детальне зображення торговельних та економічних відносин, Прус не лише додає глибини та автентичності розповіді, але й проливає світло на значення комерції у формуванні давньоєгипетського суспільства. Зображення торговельних виставок і переговорів підкреслює культурний обмін і вплив зовнішніх впливів на єгипетське мистецтво, ремесло та матеріальну культуру. Крім того, це підкреслює взаємозв'язок стародавніх цивілізацій і роль торгівлі в стимулюванні економічного зростання та культурного розвитку. Економічні зв'язки та торгівля в Давньому Єгипті були важливими аспектами життя цієї цивілізації. Єгиптяни володіли значними ресурсами, такими як земля, вода та деревина, що дозволяло їм розвивати сільське господарство та скотарство. Вони також були вмілими ремісниками, які виробляли широкий асортимент товарів, таких як вишиті текстилі, керамічні вироби, золоті та срібні прикраси та інші предмети розкоші.

Торгівля була дуже важливою для економіки Давнього Єгипту. Великі каравани із товаром подорожували по всій країні та за її межами. Єгиптяни торгували з іншими країнами, такими як Фенікія, Крит, Кіпр, Міноа та Нубія. Основними експортними товарами були хліб, збіжжя, лляні тканини, меблі,

косметика, смоли та інші вироби. В обмін на ці товари Єгипет отримувал інші корисні ресурси, такі як мідь, дерево, івуар, ебоніт та інші екзотичні матеріали.

У романі "Фараон" Болеслав Прус зображує деталізований світ торгівлі та економічних зв'язків Давнього Єгипту. У романі описується велика торгова виставка, яку було організовано на честь коронації фараона Рамсеса XIII. На цій виставці було представлено велику кількість товарів з різних куточків світу, таких як тканини, прикраси, скляні вироби та інші екзотичні товари. У цьому епізоді Прус зображає детальний опис торгових переговорів.

3. Конфлікти та протиріччя в світі "Фараона"

3.1. Політичні боротьби та війни в країні фараонів

У романі «Фараон» Болеслава Пруса зображення стародавнього Єгипту виходить за межі його історико-культурного аспекту. Він заглиблюється в конфлікти та протиріччя, які існували в суспільстві, пропонуючи тонке зображення викликів, з якими доводиться стикатися під час побудови та підтримки стабільної цивілізації.

Одним із важливих конфліктів, зображених у романі, є боротьба за владу між фараоном та його прихильниками. Автор зображує динаміку зміни правителів і змагання між фракціями, які змагаються за вплив в уряді. Ця боротьба за владу підкреслює притаманну напруженість і суперництво, які можуть виникнути в системі, де влада зосереджена в руках небагатьох. Крім того, конфлікт між фараоном і його донькою Меріт, яка прагне збільшити власну владу та вплив, додає ще один рівень боротьби за контроль всередині правлячої еліти.

У романі також досліджуються протиріччя, притаманні суспільній ієрархії Стародавнього Єгипту. Суворі ієрархічна структура поставила фараона та

його родину на вершину, тоді як нижчі соціальні верстви, такі як слуги та робітники, були відведені на посади підлеглого. Прикладом цього протиріччя є конфлікт між головним героєм, Рамзесом, і його слугою, Хаммурапі, який прагне кинути виклик і змінити його соціальне становище. Це дослідження зіткнень між різними соціальними групами ілюструє напругу та розбіжності в єгипетському суспільстві.

Зображуються в книзі й релігійні конфлікти та протиріччя. Різні релігійні групи змагаються за вплив і популярність, що призводить до зіткнень вірувань і ритуалів. Ці конфлікти відображаються через зображення різноманітних релігійних практик та їх вплив на поведінку та рішення головних героїв. Відображення цієї релігійної напруги підкреслює різноманітність і складність релігійних вірувань і практик у Стародавньому Єгипті, підкреслюючи вплив релігії як на життя окремих людей, так і на ширшу суспільну структуру.

Загалом конфлікти та протиріччя, зображені у «Фараоні», дозволяють глибше зрозуміти виклики, з якими зіткнулося давньоєгипетське суспільство. Зображуючи ці складнощі, Прус демонструє труднощі, пов'язані з побудовою стабільної та гармонійної цивілізації, де боротьба за владу, соціальні розбіжності та релігійні конфлікти формують взаємодію та долю її мешканців.

У творі "Фараон" Болеслав Прус описує складні політичні зміни, які сталися в Стародавньому Єгипті протягом панування фараонів. У країні існувала різна влада, тому боротьба за владу була постійним фактором в єгипетському суспільстві.

На початку роману, фараон Рамзес XIII знаходиться під впливом своїх радників, які використовують його для своїх власних цілей. Один з них, Хапаніс, є фактичною владою в країні. Однак, коли новий фараон Сеосет

займає трон, він використовує свої політичні здібності, щоб повернути собі владу та зробити своїх радників своїми підлеглими.

Далі, у романі з'являється персонаж Радамеса, який відіграє важливу роль у боротьбі за владу в Стародавньому Єгипті. Радамес змінює своє становище в країні декілька разів, борючись за владу на боці різних фракцій. Це призводить до того, що він змушений втікати з країни, щоб уникнути небезпеки.

У романі також згадуються різні війни, які сталися в країні. Наприклад, війна з греками, яку Хапаніс провокує для того, щоб збільшити свою владу. Але фараон Сеосет успішно перемагає в цій війні та повертає владу в країні під свій контроль.

Загалом, роман "Фараон" добре показує складність політичного життя в Стародавньому Єгипті.

3.2. Конфлікт між давньоєгипетською релігією та іншими релігіями

Автор на імя Прус досліджує складну взаємодію панівної давньоєгипетської релігії та інших релігійних впливів, які пронизували культурне та релігійне життя Давнього Єгипту. Хоча давньоєгипетська релігія займала провідне місце, вона співіснувала з присутністю інших релігій, таких як іудаїзм і християнство, які пробивалися в країну.

Прус зображує це релігійне протиріччя через різноманітність персонажів, які належать до різних релігійних груп. Наприклад, Мерит, одна з головних героїнь, сповідує іудаїзм, а Гірман, впливова особа, друга за владою після фараона, дотримується давньоєгипетської релігії. Цей контраст у релігійних віруваннях і практиках серед героїв роману відображає напруженість і конфлікти, які виникли через співіснування різних релігійних впливів у Єгипті.

Конфлікти між різними релігіями, зображені в романі, охоплювали численні аспекти життя Стародавнього Єгипту, пронизуючи соціальну, політичну, економічну та культурну сфери. Такі конфлікти часто породжували політичні протистояння та соціальні проблеми, оскільки різні релігійні переконання стикалися та намагалися утвердити свій вплив і домінування.

Через «Фараона» Прус намагається відтворити протистояння між релігіями та їхній глибокий вплив на життя окремих людей і суспільства в Стародавньому цивілізації. Досліджуючи конфлікти та напругу між різними релігійними групами, роман пропонує читачам глибше зрозуміти, як релігійні суперечки можуть впливати на життя людей і суспільств у будь-яку історичну епоху. Він проливає світло на складність релігійних взаємодій, виклики співіснування та способи, якими релігійні відмінності можуть впливати на соціальну динаміку, культурні практики та хід історії.

4. Відтворення світу історичної реальності в романі "Фараон"

4.1. Відтворення культурної та соціальної ідентичності

У своєму романі «Фараон» автор хоче продемонструвати неабияку майстерність у відтворенні світу Давнього Єгипту з усіма його особливостями та суперечностями. Книга є свідченням ретельного дослідження Пруса та його уваги до деталей, що дозволяє читачам зануритися в історичну реальність Стародавнього Єгипту.

Болеслав приділяє велику увагу вловленню нюансів давньоєгипетського суспільства, від його політичної структури до релігійних вірувань і культурних практик. Шляхом ретельного дослідження він змальовує складну соціальну ієрархію, що існувала в той час, наголошуючи на відмінностях між правлячою елітою, високопосадовцями, священиками, ремісниками, торговцями та рабами. Досліджуючи тонкощі цієї соціальної структури,

письменик пропонує читачам всебічне розуміння різних верств і динаміки давньоєгипетського суспільства.

Крім того, Болеслав заглиблюється в протиріччя та конфлікти, які сформували давньоєгипетський світ. Він демонструє боротьбу за владу всередині правлячої еліти, а також конфлікти між різними соціальними групами та релігійними фракціями. Ці конфлікти зображені з гострим почуттям реалізму, підкреслюючи притаманну напругу та виклики, з якими стикаються окремі особи та суспільство в цілому.

Щоб відтворити історичну реальність стародавнього Єгипту, Прус широко досліджував різні аспекти цивілізації, включаючи її архітектуру, мистецтво, релігійні ритуали, економічну практику та політичні системи. Включаючи точні деталі у свою розповідь, він оживляє світ Стародавнього Єгипту, надаючи читачам яскраве та достовірне зображення епохи.

Крім того, наш герой плете захоплюючу розповідь, яка переплітає історичні події з вигаданими персонажами та їхніми особистими подорожами. Через досвід своїх героїв він досліджує теми влади, амбіцій, вірності та прагнення до ідентичності в контексті стародавнього Єгипту. Поєднуючи історичну точність із захоплюючим оповіданням, Прус створює справді захоплюючий та захоплюючий досвід читання.

Таким чином, роман «Фараон» є чудовим зразком історичного роману, який майстерно відтворює світ Давнього Єгипту. Ретельне дослідження Болеслава Пруса, увага до деталей і майстерна оповідь поєднуються, щоб забезпечити читача багатим і автентичним зображенням історичної реальності, вловлюючи особливості, протиріччя та складність давньоєгипетської цивілізації.

В історичному романі «Фараон» майстерно впорасться із завданням відтворення культурної та соціальної ідентичності Стародавнього Єгипту. Центральним у цьому намаганні є його зображення соціальної ієрархії, поширеної в цивілізації, ефективно фіксуючи класові відмінності та конфлікти, характерні для епохи.

Прус детально описує соціальну структуру Стародавнього Єгипту, ілюструючи різкі відмінності між правлячим класом і простими людьми. Через своїх героїв та їхню взаємодію він досліджує складність динаміки влади, висвітлюючи проблеми, з якими стикаються ті, хто прагне піднятися по соціальних сходах або зберегти свої привілейовані позиції. Заглиблюючись у соціальну стратифікацію, Прус пропонує читачам глибоке розуміння класового поділу та його впливу на життя окремої людини та суспільства в цілому.

Крім того, Прус приділяє значну увагу культурним особливостям давньоєгипетського суспільства, особливо акцентуючи увагу на релігійних практиках і міфології. Роман заглиблюється в складні ритуали, вірування та звичаї, які сформували релігійний ландшафт цивілізації. Включаючи ці елементи в розповідь, Прус додає глибини й автентичності зображенню Стародавнього Єгипту, надаючи читачам уявлення про культурну структуру та духовний світогляд людей того часу.

Скрупульозне дослідження та увага до деталей Пруса очевидні в його зображенні давньоєгипетської релігії та міфології. Завдяки взаємодії його героїв з богами та богинями, виконанню релігійних церемоній і дослідженню міфологічних оповідей, роман пропонує читачам зазирнути в релігійні практики та вірування, які були невід'ємною частиною повсякденного життя стародавніх єгиптян. Таке зображення не тільки підвищує автентичність

оповіді, але й поглиблює розуміння культурних і духовних аспектів цивілізації.

Відтворюючи соціальну ієрархію та заглиблюючись у культурні та релігійні аспекти стародавнього Єгипту, Прус гарантує, що його читачі повністю занурюються у світ фараона Рамзеса XIII. Роман стає яскравим вікном у культурну та соціальну ідентичність Стародавнього Єгипту, дозволяючи читачам отримати вичерпну та захоплюючу точку зору на класовий поділ цивілізації, конфлікти та багатий культурний гобелен.

4.2. Відтворення історичних подій та персонажів

Болеслав Прус майстерно відтворює значні історичні події та вводить реальних історичних осіб, додаючи оповіді глибини та достовірності. Роман відкриває вікно в правління фараонів, дозволяючи читачам побачити велич і виклики, пов'язані з їх правлінням.

Однією з видатних історичних постатей, зображених у романі, є фараон Аменхотеп IV, також відомий як Ехнатон. Правління Аменхотепа IV ознаменувало перехідний період у стародавньому Єгипті, оскільки він запровадив радикальні релігійні реформи, змістивши релігійний центр на поклоніння богу сонця Атону та встановивши форму монотеїзму. Прус охоплює суть характеру Ехнатона та вплив його реформ, проливаючи світло на історичний контекст і культурні зміни, які супроводжували цю ключову епоху в історії Єгипту.

Роман також заглиблюється в заплутаний політичний ландшафт стародавнього Єгипту, зображуючи боротьбу за владу та суперництво між різними фракціями. Через розповідь читачі стають свідками інтриг, змов і динаміки влади, які сформували правління цивілізацією. Прискіплива увага Пруса до історичної точності гарантує, що зображення цих подій

перегукується з історичними записами та покращує розуміння читачем політичних складнощів того часу.

Крім того, роман «Фараон» досліджує війну та військові кампанії, які були невід'ємною частиною історії Стародавнього Єгипту. Прус яскраво описує битви, стратегії та військові конфлікти, надаючи читачам можливість зазирнути у військову доблесть і виклики, з якими стикалися стародавні єгиптяни. Інтегруючи ці історичні події в оповідь, роман охоплює суть буремних часів, дозволяючи читачам зануритися в історичний контекст і оцінити значення військових справ у формуванні цивілізації.

Завдяки відтворенню історичних подій і залученню реальних історичних постатей в романі «Фараон» служить не лише розважальною оповіддю, але й цінним освітнім інструментом. Вона оживляє історію Стародавнього Єгипту, дозволяючи читачам зануритися в історичні події, отримати уявлення про мотивацію та дії історичних діячів і глибше зрозуміти культурну та політичну динаміку того часу.

4.3. Відтворення мови та стилю

Увага Болеслава Пруса до мови та стилю в романі «Фараон» значною мірою сприяє його автентичності та глибокому читанню. Включаючи елементи єгипетської мови та ієрогліфіки, Прус вдало відтворює мовну атмосферу стародавнього Єгипту. Незважаючи на те, що в основному написаний польською мовою, включення елементів єгипетської мови додає додатковий рівень історичної точності, дозволяючи читачам побачити мовні нюанси та культурні особливості того часу.

Єгипетська мова з її складною системою ієрогліфів займала центральне місце в спілкуванні та діловодстві в стародавньому Єгипті. Включення Прусом елементів цієї мови, таких як ключові терміни чи фрази, допомагає встановити зв'язок із стародавньою цивілізацією. Завдяки цим мовним

штрихам читачі потрапляють у світ, де ієрогліфи прикрашали стіни храмів і гробниць, даючи їм відчуття стародавньої культури та її писемної традиції.

Крім того, Прус звертає увагу на стиль письма, поширений у Стародавньому Єгипті, наголошуючи на описових уривках, які висвітлюють архітектурні дива, мистецькі досягнення та культурні практики того часу. Занурюючи читачів у детальні зображення монументальних споруд, складних творів мистецтва та релігійних ритуалів, роман відображає суть давньоєгипетської цивілізації. Стилістичний вибір відображає велич і багатство культури, дозволяючи читачам уявити яскравий світ, який сформував життя його мешканців.

Цілеспрямовані зусилля Болеслава Пруса відтворити мову, стиль і атмосферу стародавнього Єгипту посилюють автентичність роману. Завдяки введенню єгипетських мовних елементів і зосередженню на характерному стилі письма того часу читачі отримують глибше розуміння історичної реальності, яка лежить в основі оповіді. Мова та стиль, використані у романі «Фараон», не лише передають суть стародавнього Єгипту, але й дозволяють читачам зануритися в культурний та мовний гобелен цієї захоплюючої цивілізації.

Висновок:

Роман «Фараон» Болеслава Пруса є свідченням великих досліджень і відданості, яку він вклав у вивчення історії та культури Стародавнього Єгипту. З ретельними деталями Прус успішно реконструює світ стародавнього Єгипту, пропонуючи читачам реалістичне зображення його способу життя.

На сторінках роману автор ретельно досліджує соціальні, економічні та політичні структури Стародавнього Єгипту. Він заглиблюється в ієрархічні шари суспільства, фіксує життя фараонів та їхніх сімей, а також простих людей, які працювали на землі. Ретельні описи, дозволяють читачам зануритися в різноманітні прошарки населення та отримати уявлення про їхні повсякденні звичаї та практики.

Важливим аспектом роману є зображення війн і битв, характерних для стародавнього Єгипту. Прус майстерно зображує атаки ворогів з північного сходу, а також природні катаклізми, такі як землетруси, що сталися в цей період єгипетської історії. Завдяки цим яскравим зображенням читачі зазирнуть у бурхливі часи та виклики, з якими стикалися стародавні єгиптяни.

Чільне місце у романі «Фараон» займають релігійні обряди та міфологія. Прус приділяє велику увагу опису цих аспектів, оживляючи безліч богів і богинь, яким поклонялися в ту епоху. Майстерно ілюструючи вірування та релігійні звичаї стародавніх єгиптян, Прус занурює читачів у духовний світ того часу, забезпечуючи глибше розуміння культури та її звичаїв.

Більше того, Прус майстерно вплітає в оповідь проблеми та конфлікти, що виникали в Єгипті того часу. Це включає боротьбу за владу між різними фараонами, інтриги та змови, які розгорталися в центрі політичної влади, а також викликані ними напруження та виклики, з якими стикається правляча еліта. Зображення автором цієї внутрішньої динаміки додає глибини та складності роману, демонструючи заплутану природу єгипетського суспільства.

Завдяки своїм ретельним дослідженням і майстерності оповідання Болеслава Пруса вдихає життя в стародавній Єгипет на сторінках роману «Фараон». Він

пропонує не тільки захоплюючу розповідь, але й слугує цінним вікном в історичні, культурні та соціальні тонкощі цієї надзвичайної цивілізації. Це є свідченням прихильності Пруса до історичної точності та його здатності оживляти минуле за допомогою мистецтва оповідання.

Головне в успіху роману «Фараон» — дивовижне вміння автора відтворити мову й стиль того часу. Великі дослідження Пруса та увага до мовних деталей призвели до створення розповіді, яка перегукується з величчю та красою давньоєгипетської мови, пробуджуючи атмосферу епохи та дозволяючи читачам відчувати перенесення в історичне середовище.

Завдяки багатому та всебічному зображенню стародавнього Єгипту роман «Фараон» заслужив своє місце як один із найвидатніших історичних романів у світовій літературі. Він служить не лише захоплюючим твором художньої літератури, але й безцінним джерелом інформації для дослідників і вчених, зацікавлених у дослідженні історії та культури Стародавнього Єгипту. Завдяки прискіпливій увазі до історичної точності, міфологічного значення та культурних тонкощів роман забезпечує глибоке та повчальне дослідження цієї захоплюючої цивілізації.

Список літератури

1. Благий Д. Историчний роман // Літературна енциклопедія: Словник літературних термінів: У 2-х т. м.; Л.: Вид-во Л. Д. Френкель, 1925.
2. История всемирной литературы. – В 9-ти т. – Т.6. – М., 1989.
3. Липатов А. Формирование польского романа и европейская литература. – М., 1987
4. Прус Болеслав. Фараон. – Вид-во Крайова Агенція видавнича, Л., 1985.
5. Lewińska S. Literatura polska. – Lwów, 1996
6. Список рекомендованої літератури
7. Література до розділу 1. Польська література
8. Bajka polska wieku Oświecenia w wzborze. – Warszawa, 1947.
9. Budzyk K. Z dziejów Renesansu w Polsce. – Wrocław, 1953.
10. Chrzanowski T. Historia literatury Niepodległej Polski. – Warszawa, 1971.
11. Cieński A. Pamiętnikarstwo polskie XVIII wieku. – Wrocław, 1981

автор -

<https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D1%83%D1%81,%D0%91%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%B2.>)

краткий опис роману -

[https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BE%D0%BD_\(%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BE%D0%BD_(%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD)).....

цифрова бібліотека - JSTOR

https://www.jstor.org/stable/25778204?searchText=Boles%C5%82aw%20Prus%20Faraon&searchUri=%2Faction%2FdoBasicSearch%3FQuery%3DBoles%25C5%2582aw%2BPrus%2BFaraon&ab_segments=0%2Fbasic_search_gsv2%2Fcontrol&refreqid=fastly-default%3A963f2643336676fb408d7c5a4a1a3c5d .

Goodreads

https://www.goodreads.com/book/show/1904852.Faraon?ac=1&from_search=true&qid=HZQWpKtBgk&rank=3BиH

